

**19 augustus
2017**

Onderzoek:

**'Overgewicht en obesitas
in Nederland'**

<http://opiniepanel.eenvandaag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Overgewicht en obesitas in Nederland

19 augustus 2017

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 19.533 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 9 tot en met 15 augustus 2017. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met redacteur / onderzoeker Rozemarijn Lubbe, rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl.

Samenvatting

Weinig begrip voor overgewicht

Overgewicht zorgt voor schaamte

Ruim zes op de tien mensen (62%) met een gezond gewicht kijkt wel eens iemand met overgewicht na. 28 procent veroordeelt wel eens iemand als diegene wat eet en 12 procent lacht mensen met overgewicht uit. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 19.533 mensen, waaronder 1.500 mensen die obesitas hebben.

Bijna de helft van de Nederlanders heeft overgewicht. 14 procent heeft ernstig overgewicht (obesitas).

Eigen schuld

Als iemand te zwaar is, is het volgens de helft van de deelnemers (50%) vooral zijn eigen schuld. Een kwart (23%) vindt daarom dat mensen met overgewicht zelf mee moeten betalen aan de behandeling van ziektes die het gevolg van overgewicht zijn en 19 procent zegt dat mensen die te zwaar zijn een hogere zorgpremie moeten betalen dan mensen met een gezond gewicht.

'Ik voel me vernederd'

EenVandaag ondervroeg ook 1.500 mensen met obesitas. Meer dan de helft (53%) van hen geeft aan dat hun gewicht een negatieve invloed op hun leven heeft. Ze hebben lichamelijke klachten of maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's die ze lopen. Ook schamen ze zich voor hun lichaam: "*Wat ik ook aantrek, ik kan niet verbergen dat ik te dik ben en dus heb ik altijd het gevoel dat ik word bekeken.*" Sommige mensen voelen zich vernederd: "*Het is ongelooflijk pijnlijk dat ik in speciale winkels kleding moet kopen en in andere stoelen moet zitten.*"

Oplossing

Gezond eten goedkoper maken is volgens de deelnemers een goede manier om overgewicht tegen te gaan, net als lessen over een gezonde leefstijl op de basisschool. Ook het bij wet vastleggen van de hoeveelheid zout en suiker in een product kan op steun rekenen. Voor zaken die de consument geld kosten, zoals een zogenaamde vettaks, is minder draagvlak.

Overgewicht in Nederland

Alle deelnemers N=19.533

Van elke 100 mensen in Nederland, hoeveel hebben er naar uw schatting overgewicht?

Gemiddelde: 50

Van elke 100 mensen in Nederland, hoeveel hebben er naar uw schatting obesitas?

Gemiddelde: 29

Bijna de helft van de Nederlanders heeft overgewicht. 14 procent heeft ernstig overgewicht (obesitas).

In hoeverre vindt u dat zorgelijk?

Heel zorgelijk	38%
Redelijk zorgelijk	49%
Niet zo zorgelijk	10%
Helemaal niet zorgelijk	2%
Weet niet / geen mening	1%

"Als iemand overgewicht heeft, is het meestal zijn of haar eigen schuld."

Mee eens	50%
Mee oneens	41%
Weet niet / geen mening	9%

"Als iemand obesitas heeft, is het meestal zijn of haar eigen schuld."

Mee eens	44%
Mee oneens	44%
Weet niet / geen mening	13%

Mensen met ondergewicht/gezond gewicht N = 9751

Als u eerlijk bent, welke van onderstaande situaties is op u van toepassing?

Ik heb wel eens iemand met overgewicht nagekeken	62%
Ik heb wel eens iemand met overgewicht uitgelachen	12%
Ik heb wel eens iemand met overgewicht nageroepen / uitgescholden	1%
Ik heb wel eens iemand met overgewicht veroordeeld als diegene wat eet	28%
Ik heb wel eens iemand gediscrimineerd vanwege zijn / haar gewicht gediscrimineerd	7%
Geen van bovenstaande	31%
Weet niet / wil niet zeggen	1%

Mensen met overgewicht/obesitas N = 9099

U heeft aangegeven dat u overgewicht of obesitas heeft.

In hoeverre vindt u het wel of niet uw eigen schuld dat u overgewicht hebt?

Dat is vooral mijn eigen schuld	42%
Dat is gedeeltelijk mijn eigen schuld	47%
Dat is niet mijn eigen schuld	9%
Weet niet / geen mening	2%

Wat zijn de belangrijkste oorzaken van uw overgewicht?

- 1) Te weinig bewegen
- 2) Ongezond eten
- 3) Een medische aandoening (bijv. een ziekte of een aangeboren afwijking)
- 3) (Bijwerkingen van) medicijnen

Welke van onderstaande situaties is op u van toepassing?

Ik word wel eens nagekeken	10%
Ik word wel eens uitgelachen	8%
Ik word wel eens nageroepen / uitgescholden	8%
Ik maak me vanwege mijn overgewicht zorgen over mijn gezondheid	26%
Ik ben in het dagelijks leven functioneel beperkt door mijn overgewicht (bijv. moeite met bepaalde bewegingen)	11%
Ik heb vanwege mijn overgewicht ziekten of aandoeningen gekregen	7%
Ik heb het gevoel dat ik word veroordeeld vanwege mijn gewicht als ik wat eet	14%

Ik heb het gevoel dat ik word gediscrimineerd vanwege mijn gewicht 9%

Geen van bovenstaande 58%

Weet niet / wil niet zeggen 2%

Heeft uw overgewicht vooral een positieve of negatieve invloed op uw leven, of maakt het geen verschil?

Vooraf een positieve invloed 1%

Het maakt geen verschil 56%

Vooraf een negatieve invloed 39%

Weet niet / geen mening 3%

Alle deelnemers

Vindt u het wel of geen taak van de overheid om overgewicht in Nederland tegen te gaan?

Dat vind ik wel een taak van de overheid 45%

Dat vind ik geen taak van de overheid 48%

Weet niet / geen mening 7%

Als het gaat om gezonde voeding houdt de overheid zich vooral bezig met preventie: ze proberen bijvoorbeeld om afspraken te maken met producenten om de hoeveelheid zout en suiker te beperken en subsidiëren projecten die gezonde voeding stimuleren.

Er zijn partijen die vinden dat de overheid in plaats van preventie ook wettelijke maatregelen moet nemen. Denk bijvoorbeeld aan het opleggen van een taks voor ongezonde producten of het in de wet vastleggen van de maximale hoeveelheid suiker in een product.

Andere partijen vinden dit te ver gaan en vinden dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor wat ze eten.

Vindt u het een taak van de overheid om wettelijke maatregelen te nemen die het aanbod van levensmiddelen beïnvloeden, of niet?

Dat vind ik wel een taak van de overheid 54%

Dat vind ik geen taak van de overheid 41%

Weet niet / geen mening 5%

Denkt u dat mensen minder ongezonde producten gaan kopen als deze producten duurder worden?

Dat denk ik wel	49%
Dat denk ik niet	44%
Weet niet / geen mening	8%

Zou u zelf minder ongezonde producten kopen, als deze producten duurder zouden worden?

Ja	43%
Nee	46%
Weet niet / geen mening	11%

Vindt u dat er in Nederland op de basisschool verplicht les moet worden gegeven over een gezonde leefstijl?

Dat vind ik wel	80%
Dat vind ik niet	15%
Weet niet / geen mening	5%

Mensen met overgewicht lopen meer risico op ziekten en aandoeningen dan mensen met een gezond gewicht. Ze maken dan ook meer zorgkosten.

Sommige mensen vinden daarom dat mensen met obesitas een hogere zorgpremie moeten betalen dan mensen met een gezond gewicht. Anderen vinden dat dat niet hoeft. Zij zeggen dat overgewicht niet bij iedereen dezelfde oorzaak heeft en dat niet iedereen dezelfde mogelijkheden heeft op een gezond leven.

Vindt u wel of niet dat mensen met obesitas standaard een hogere zorgpremie moeten betalen?

Mensen met obesitas moeten wel een hogere zorgpremie betalen	19%
Mensen met obesitas moeten geen hogere zorgpremie betalen	67%
Weet niet / geen mening	14%

"Bij ziekten die vooral het gevolg zijn van overgewicht moeten mensen zelf een deel van de behandeling betalen."

Mee eens	23%
Mee oneens	65%

Weet niet / geen mening

12%

Wat denkt u dat het beste werkt om overgewicht in Nederland terug te dringen?

- 1) Gezond eten goedkoper maken
- 2) Verplicht les op de basisschool over een gezonde leefstijl
- 3) Maximale hoeveelheid suiker en zout in producten per wet vastleggen

Wie is volgens u het meest verantwoordelijk voor het terugdringen van overgewicht in Nederland?

- 1) Mensen zelf
- 2) Ouders
- 3) Voedselproducenten

